

De ene kerstboom is de andere niet

TOM KRELING / VK.nl, nld.nederland BEELD MARCEL VAN DEN BERGH

... Een serieuze kerstboom is geen den, maar een spar.

... Behalve natuurlijk als je er anders over denkt.

► OTTERLO

Begin tegen boswachter Henk Ruseler niet over al die hippe kerstbomen waaraan deze weken geen ontsnappen is. Bouwmarkten, supermarkten, tankstations: allemaal leuren ze met de zilverspar, blauwe sparren, Servische sparren en natuurlijk de onvermijdelijke nordmann. Nee, die zijn aan hem niet besteed. Een beetje laffe bomen vindt-ie het. 'Opgejaagd met kunstmest en bespoten met vergif.' Geef hem maar gewoon een grove den, de Pinus sylvestris voor de kenners.

Ja, Ruseler kent de kritiek ook wel. Dat dennen geen echte kerstbomen zijn. Onzin, zegt hij resoluut. 'Zo geldt in Nieuw-Zeeland de grove den al jaren als de echte kerstboom.' Hij kan het weten. Zijn beste vriendin woont er. Bovendien, we zingen toch ook niet voor niets 'O dennenboom?' Die twijfel over de den als serieuze kerstboom is in de wereld geholpen door bomenkwekers. Begrijpelijk. 'Die moeten natuurlijk hun fijnsparren verkopen.'

Ruseler – grijs haar en een olijke blik in een verveerd gezicht – helpt de mensen nu al jaren aan de grove den. Voor de zesde keer organiseert de 56-jarige boswachter een zaagdag in Het Nationale Park de Hoge Veluwe. Twee weekenden waarin iedereen een eigen den kan komen zagen. Hebben ze én een mooie, zelf gezaagde boom van de Veluwe in huis én ze hebben het park geholpen. Want normaal zijn er groepen vrijwilligers die de dennen op de open vlakten van het nationale park verwijderen. Dennenscheerders heten ze, zoals de 64-jarige Wouter Smit. 'We willen die open stuifzandvlakten graag zo houden, voor een mooi uitzicht.' Het hele jaar zijn ze ermee bezig. Nu staat hij lekker met een beertje koffie te kijken hoe anderen 'zijn werk' doen. Elk jaar wordt het drukker.

Het is een gekkenhuis, zegt de verkeersregelaar die het verkeer over het smalle weggetje door het park gebaart. 'Vorig jaar werden er in één weekend zo'n duizend dennen omgezaagd. Daar gaan we nu gemakkelijk overheen.' En ze komen uit het hele land.

Zo heeft de familie Heskes uit het

Zuid-Hollandse 's-Gravenzande vanochtend eerst een nieuwe bij gekocht. Daarna werd de gehuurde boedelbak achter de auto gehangen en tuften ze in anderhalf uur naar de Veluwe. Nu stoppen ze hun hele aanhang vol. Zes bomen in totaal – ook voor vrienden en familie.

Ze zijn echte kerstliefhebbers, zegt moeder Heskes. 'We hebben bomen in de hal, de woonkamer, buiten, in de werkkamer, in de ruimte waar ik workshops geef en dan nog één in de slaapkamer. Maar dat is er een van kunststof.' terugweg

Het pronkstuk staat in de woonkamer, een nordmann. Want als ze heel eerlijk is, vindt ze de dennen die haar zoon zojuist heeft omgehakt niet zo heel mooi. 'Het is vooral een leuk dagje uit. Op de terugweg nog ergens pannenkoeken eten.'

Nordmann, een den, een spar, een kunstboom – het is een strijd tussen de puristen, de kwekers en de consument die van gemak houdt.

Net als boswachter Ruseler is Gerard Krol van de Vereniging van Nederlandse Kerstbomenkwekers niet echt een liefhebber van de bij de consument populaire nordmann. Hij zit al 15 jaar in het vak en durft zichzelf wel een echte kerstboomkenners te noemen. De nordmann, dat is pure commercie. 'Dat is een boom die uit Duitsland en Denemarken komt', vertelt hij aan de telefoon. 'Een relatief dure boom, waaraan winkels goed kunnen verdienen.' Hij is duurder omdat hij langer moet groeien. 'Zo rond de 12 jaar. En dus zit er meer werk in.'

Hij heeft ook wel wat op de den aan te merken. Krol vindt dat dus geen kerstboom. 'Een kerstboom is een spar.' Een den heeft weinig naalden. Je kijkt er zo doorheen. Een kale boom. Over een kunststofboom wil Krol het niet eens hebben. 'Lekker makkelijk, zo'n ding. Pannenkoeken op Eerste Kerstdag, dat is ook gemakkelijk.'

Geef hem de maar de fraseri, een fijnspar uit het topsegment. Ruikt heerlijk, een prachtig volle boom die nauwelijks naalden laat vallen. Op zijn eigen kwekerij heeft hij 50.000 bomen staan. Het hele jaar door is Krol ermee bezig. Snoeien, bemesten; net zo lang tot het grote, volle kerstbomen zijn.

Op de Veluwe pakt boswachter Ruseler nog even een kleine den vast. 'Schitterende boom.' Hij geeft meteen toe dat hij niet vol is, zoals een gekweekte spar. Dat hebben ze er nog speciaal bijgezet op de website, om teleurstellingen te voorkomen. 'Maar je ziet de stam. De structuur van de boom. Prachtig.' Als iedereen straks naar huis is, gaat-ie zelf nog even struinen. 'Om er zelf ook nog een te scoren.' <

KERST 2016: KNUS EN LUXE

► overal kerstcircus

Vroeger alleen in de grootste steden, nu ook in bijvoorbeeld Best, Den Bosch en Groningen; het kerstcircus. 'Je ziet dat mensen weer hang hebben naar traditie, daar hoort het circus bij', zegt Jan Hoekstra van Renz Berlin, organisator van het Groningse Groot Winter Kerstcircus.

► overal kerstmarkt

Dorpen en kleinere steden hebben het fenomeen kerstmarkt ontdekt. In Veendam organiseert bijvoorbeeld de ondernemersvereniging een kerstmarkt, inclusief intocht van de kerstman. De luxe variant is te vinden in Maastricht, waar een nieuwe organisator een schaatsbaan, een reuzenrad en kerstchalets met rode daken laat neerzetten.

► vaker uit eten

Koninklijke Horeca Nederland rekent op een betere Kerst dan vorig jaar. 'Restaurants draaien weer goed, Nederland gaat uitpakken met Kerst', zegt Joris Prinssen van KHN. Vooral traditionele restaurants met een huiselijke sfeer zijn populair, zegt trendwatcher Lieke Lamb. 'Het mag weer knus en kneuterig zijn. Doordat er in de wereld zoveel gebeurt, zoeken mensen meer houvast.'

► naar de Antillen

Het economisch herstel en het hogere consumentenvertrouwen zullen de vliegvlucht aanwakkeren, de overtuiging in de reisbranche. Vooral vliegvluchten naar Aruba, Bonaire, Curaçao en Sint Maarten zitten in de lift. Er zijn extra toestellen ingezet, waardoor de prijzen lager uitvallen.

Kerstbomenzaagdag op de Hoge Veluwe. Mensen sll het hele land mogen dennen meenemen.